

ÄLDREOMSORG

Social- och hälsovårdsnämnden

Social- och hälsovårdsavdelningen, Miia Lindström, Social- och hälsovårdsdirektör

Camilla Bergman-Kärpijoki, äldreomsorgschef

Ekonomiskt utfall

6300 ÄLDREOMSORG	Utfall 04/2019	Bokslut 2019	Budget 2020	Utfall 04/2020	Bruksgrad- %	Prognos 30.4.
VERKSAMHETSINKOMSTER						
Försäljningsinkomster	3 155	236 279	123 830	1 715	1,4	123 680
Avgiftsinkomster	853 226	2 553 061	2 651 108	882 440	33,3	2 647 556
Understöd och bidrag	153 352	65 470	240 000	253 336	105,6	-68 827
Övriga verksamhetsinkomster	166 078	502 586	528 602	165 366	31,3	519 293
VERKSAMHETSINKOMSTER	1 175 811	3 357 395	3 543 540	1 302 858	36,8	3 221 702
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-2 529 683	-8 755 887	-8 505 065	-2 737 899	32,2	-8 814 748
Köp av tjänster	-1 498 292	-4 490 102	-5 162 471	-1 436 453	27,8	-5 077 513
Material och varor	-143 772	-429 160	-436 423	-164 463	37,7	-454 677
Understöd	-143 182	-549 145	-506 220	-143 594	28,4	-517 825
Övriga verksamhetskostnader	-640 826	-1 910 184	-1 912 966	-655 852	34,3	-1 927 401
VERKSAMHETSKOSTNADER	-4 955 754	-16 134 479	-16 523 145	-5 138 261	31,1	-16 792 164
VERKSAMHETSBIDRAG	-3 779 944	-12 777 084	-12 979 605	-3 835 403	29,5	-13 570 462

Verksamhet och strategiska åtgärder

Det ekonomiska utfallet den 30.4 visar en helhetsanvändning på 29.5%. Samtliga utgifter är inom budgetramarna. Våren har dock varit utmanande p.g.a. corona krisen, vilket har påverkat personalkostnaderna. Ifall personalkostnaderna inte kan bromsas, finns en betydande överskridningsrisk. Prognosen är svår att uppskatta, då den påverkas stort av corona läget. Äldreomsorgen arbetar aktivt för att hålla personalkostnaderna inom ramarna, med ett effektiviserat ledarskap, tidigt stöd och omstruktureringar inom personalen. Målsättningen är en välmående personal som trivs i arbetet.

Köptjänsterna har hållits inom budgetramarna med strikt budgetdisciplin. Gällande material och varor införskaffas endast det riktigt akuta, dock så att klienternas behov tillgodoses. Äldreomsorgen har köpt 2,5 privata serviceboende platser detta år, utöver de tidigare budgeterade platserna. Två klienter har avlidit och därav har kostnaderna för köp av platser hållits inom ramarna. Äldreomsorgen strävar till att i en allt högre grad erbjuda kvalitativa tjänster hem, så att klienterna kan bo hemma så länge som möjligt. Även digitala lösningar kommer att utnyttjas i en högre grad, vilket frigör personalresurser och ökar tryggheten att bo hemma för kunderna.

Det finns en risk i att kostnaderna för vårdförnödenheter och mediciner överskrider budgeten. Osakerna till detta är corona krisen, vilket resulterat i ett betydligt större behov av skyddsutrustning på samtliga enheter, att Social- och hälsovårdsministeriet gav direktiv om att samtliga boende enheter skulle upprätthålla ett eget akutmedicinlager och att man p.g.a corona krisen köpt in ny apparatur för diagnostisering.

Kostnadsutvecklingen analyseras månatligen och inbesparningar görs ytterligare enligt följande; möten hålls på distans, utbildningar för personalen arrangeras i första hand internt eller via nätkurser, intensifierad hemvård utvecklas för att spara in på kostnader inom hela social- och hälsovårdsavdelningen, vikariearrangemanget effektiveras och digitala lösningar utnyttjas för att frigöra personalresurser.

Verksamhetens mål 2020

Mål	Utvärdering	Målnivå	Utfall 30.4.
<p>Förbättra möjligheten att bo hemma längre, så att ca 91-92 % av över 75-åringar kan bo hemma, och samtidigt känna sig trygga och ha en god livskvalitet.</p> <p>Förbättra vårdkedjan och arbetsprocesserna enligt äldreomsorgslagen, och styra stödet utifrån kundernas individuella behov.</p> <p>Minska på onödiga patientflyttningar .</p>	<p>Hemvårdens verksamhet: Utvärderas med hjälp av besöksstatistik och statistik över tidsanvändningen. Kvaliteten utvärderas med enkäter till personal och kunder.</p> <p>Intensifierad hemvård: Utvecklas under år 2020. Utvärdering sker med mätetal.</p> <p>RAI-funktionsbedömningsinstrument: RAI är ett omfattande mätinstrument, som även kan användas för statistiska mätningar över vårdtyngden.</p> <p>Uppföljning av användningsgraden av effektiviserat boende: målsättningen är att högst 9 % år 2021 skulle bo på effektiviserat boende.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Hemvårdens verksamhetsmodell har ändrats i september 2019: Automatisk medicindelning har tagits i bruk, arbete sker i mångprofessionella team, hemförlovningssteam erbjuder effektiviserad rehabilitering i hemmen. Ett nytt optimeringsprogram tas i bruk 2020, vilket effektiviserar tidsanvändningen.</p> <p>Intensifierad hemvård planeras och utvecklas, för att de äldre skall kunna bo längre hemma. - > Möjligheten till detta utreds under våren 2020. I.o.m. effektiviserad hemvård kan allt fler äldre bo hemma längre. År 2019 bor 10,2 % av över 75-åringar i Pargas på effektiviserat boende, rekommendationen är att ca 7-9 % skall bo på effektiviserat boende.</p> <p>Ökad diagnostisering i hemmet, införskaffning av snabb CRP- och Hb-mätare. År 2021 införskaffning av bärbar EKG-monitor.</p> <p>RAI-funktionsbedömningsinstrument tas i bruk under år 2020, vilket ger tydligare kriterier för beviljande av platser.</p>	<p>Hemvårdens nya verksamhetsmodell har startat bra, effektiviserat verksamheten och minskat på sjukfrånvaron. Optimeringsprogrammet tas i bruk den 1.7.2020.</p> <p>En plan för intensifierad hemvård har gjorts och målsättningen är att starta upp denna verksamhet hösten 2020. Uppskattningsvis är detta alternativ ca 19 000 € förmånligare än effektiviserat boende.</p> <p>Möjlighet till diagnostisering har utökats.</p> <p>RAI utvärderingsprogrammets utbildningar påbörjas under hösten 2020. För att effektivisera vårdkedjan har hemförlovningshandledarens befattning utökats med en ytterligare befattning, varav den ena arbetar främst med SAS processen och den andra med hemförlovnings.</p>
<p>På basen av de nationella målsättningarna kommer det att</p>	<p>Utvärdering: Pargas har 123 egna effektiviserade serviceboendeplatser och köper (10/2019) 51 platser från</p>	<p>Delmål:</p> <p>Behovet av platser finns, olika möjligheter till lösningar bör</p>	<p>Det har gjorts ekonomiska uträkningar och analyser kring framtidens boendeformer för äldre.</p>

<p>behövas ca 70-80 fler effektiverade serviceboendeplatser mellan åren 2020-2030 i Pargas. Siffrorna baseras på Statistikcentralens uppgifter om antal över 75-åringar.</p>	<p>privata aktörer. För år 2020 har det budgeterats för ytterligare 5 platser. Ökningen av antal köpta platser följs upp.</p> <p>Det har även skett en ökning av vårdtunga äldre missbruks- och/eller mentalvårdskunder, som Pargas inte har möjlighet att vårda i egen regi. För dessa kunder finns ett behov av att köpa platser från övriga instanser.</p>	<p>utredas.</p>	<p>Social- och hälsovårdsministeriet har sammanställt en arbetsgrupp som analyserat de äldres framtida behov av boende former, behovet av personaldimensionering och utarbetat en ny kvalitetsplan för äldre, denna rapport är under granskning i ministeriet i maj 2020. Äldreomsorgen väntar på denna rapport, och kan på basen av dessa beslut planera fortsatt verksamhet. Det finns dock behov av flera effektiverade boendeplatser, upphandling påbörjats våren 2020. Anpassat boende skulle även vara nödvändigt, och intensifierad hemvård utvecklas.</p>
<p>Öka delaktighet, minska på ensamhet och förebygga mentala svårigheter hos den äldre befolkningen.</p> <p>Öka rörligheten hos den äldre befolkningen.</p>	<p>Utvärdering sker med mätetal över antal besök, samt med enkät till den äldre befolkningen.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Hemvårdens ment-team skall förebygga ensamhet, erbjuda stöd i hemmen och bidra till att öka delaktighet i samhället.</p> <p>Utveckla dagverksamheten, stöd för minnessjuka och rådgivningsverksamhet. Ta i bruk ett digitalt verktyg för träning av kognitiva färdigheter.</p> <p>Planera verksamheter för trygg rörelse i vardagen, för att förbättra fysiken och förebygga fysiska funktionsnedsättningar. Utreda möjligheter att starta ett anpassat gym.</p> <p>Planera grupptransporter enligt socialvårdslagen för att stöda rörligheten, i samarbete med socialenheten.</p> <p>Staden deltar i kostnaderna för att skaffa halkskydd 75 år i samråd med pågående talkoprojekt för samma ändamål. Målsättningen är att</p>	<p>Corona krisen har varit utmanande för de äldre och ökat ensamhet. Äldreomsorgen har arbetat för att förebygga ensamheten i mån av möjlighet. Nu då restriktionerna har lättat arrangeras sociala aktiviteter ute och med skyddsavstånd. På boenden arrangeras möjligheter till besök av anhöriga med skyddsavstånd och utomhus eller bakom fönster. Krisen förväntas påverka det psykiska välmåendet negativt för flera äldre och detta beaktas i planeringen av verksamheten under året.</p> <p>Dagverksamheten har varit stängd sedan den 15.3, så verksamheten har inte utarbetats under våren. Verksamheten kommer att hållas stängd till den 9.8, med eventuell förlängning.</p>

		<p>kunna dela ut de första första halkskydden i samband med Ikinämässan i januari 2020.</p>	<p>Grupptranporter har inte varit möjligt att arrangera under corona krisen, men dessa bör planeras för framtida behov. För planeringsarbetet behövs personalresurser. Äldreomsorgen har inte lyckats rekrytera en socialarbetare som planerat.</p> <p>En del halksydd delades ut i samband med Ikinä mässan, som en donation av en frivillig i januari 2020. Det finns halksydd kvar för donering, donering av dessa planeras till hösten 2020.</p>
<p>Nytt tidsbaserat avgiftssystem tas i bruk år 2020.</p>			<p>De nya avgifterna godkändes i social- och hälsovårdsnämnden våren 2020, och det nya tidsbaserade avgiftssystemet tas i bruk den 1.7.2020, enligt nämndens beslut.</p>
<p>Förbättra kvaliteten på terminalvård i de effektiverade serviceboendena, så att det finns mindre behov av överflyttningar till hälsovården vid livets slutskede.</p>	<p>Uppföljning av antal dagar av terminalvård och utvärdering av vården.</p>	<p>Delmål: Öka på personalens kunskap om terminalvård. Tydliga processer och vårdbeskrivningar. Utbildning av personalen.</p>	<p>Kunskaperna inom terminalvård har kartlagts och 3 personer som arbetar inom äldreomsorgen går utbildning i terminalvård under sommaren och hösten 2020. Hösten 2020 sammanställs en arbetsgrupp med en representant från alla boende enheter. Denna arbetsgrupp skall arbeta med att sprida kunskap och information inom alla arbetsteam inom äldreomsorgen och ansvara för att terminalvården inom staden är kvalitativ och följer klienternas behov.</p>

Personal

Årsverken	2017	2018	2019	BU2020	P2020
Administrativ personal	2,8	2,2	2,7	4	3,8
Enhetsledare	7,3	9,0	9,0	9	8,22
Socialarbetare	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Sjukskötare	22,0	22,0	20,0	21	18,3
Närvårdare el. motsv.	150,2	144,1	124,5	123,08	125,61
Handledare el. motsv.	4,2	5,0	5,0	5	4,67
Minneskoordinator	1,0	1,0	1,0	1,0	1,21
Övriga	2,6	4,0	4,0	0,2	3,44
Läroavtalsstuderande		5,0	10,0	10	9
Årsverken totalt	190,6	192,8	176,7	172,78	174,75
Antal anställda / Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Tillsvidare	145	162	143		
Tidsbundna	73	65	72		
Antal anställda 31.12.	218	227	215		

Mätetal och prestationer

Prestationer	2017	2018	2019	BU2020	P2020
Hemvårdsbesök (hemservice + hemsjukvård)	101 068	96 263	103 489	102 034	111 519
Antal kunder i hemvård	786	733	658	776	618
Servicebostäder	32	33	33	37	37
Effektiverat serviceboende	127	129	129	123	123
Hemvårdsbesök i servicebostäder/effektiverat serviceboende	175 371	180 740	177 681	182 547	173 889
Närståendevård, kundantal, > 65 år	122	128	135	130	140
Mätetal / Mittarit					
Nettokostnad/invånare, €	721	781	842	859	900
Hemvårdsbesök (hemservice + hemsjukvård), €/besök	30,2	36	31	34	34
Närståendevård, €/kund	4568	4689	4 823	4 399	3964
Serviceboende, €/plats	29 760	23 728	33 328	33 873	33 873
Antal hemmaboende i åldern 75+	1484	1499	1 548	1 619	1619